



## נהר הירדן הדרומי

תערוכת צילומים של איתמר גרינברג



נהר הירדן, אחד מסמליה המובהקים של ארץ התנ"ך, חשוב לשלוש הדתות; ליהדות לנצרות ולאסלאם. הירדן מנקז שטח של 1100 קמ"ר, בעבר זרמו בו מעל מליארד קו"ב מים שפירים בשנה. בחמישים השנים האחרונות נשאבים המים במעלה הנהר על ידי ישראל, ירדן וסוריה וכתוצאה מכך גווע הנהר. כיום זורמים בנהר, שפכים לא מטופלים מישובים ישראלים ירדנים ופלסטינים, מים מהמוביל המלוח (הישראלי) ומי שיטפונות. הרס הירדן הדרומי מהווה גם פגיעה חמורה בחי

ובצומח הייחודיים לאזור. הפוטנציאל התיירותי הולך ונעלם והירדן הדרומי הופך ממוקד משיכה היסטורי לחצר האחורית של מדינות האזור.

תערוכה הצילומים מבטאת את קסמו של הנהר מנקודות מבט שונות ומציגה את הפן הטבעי, תרבותי, דתי, סביבתי והאקולוגי של האזור.

ידידי כדור הארץ פועלים להביא את נהר הירדן לזרם שוב כדי לחדש ימיו כקדם. הארגון מקדם תוכנית הכוללת התייחסות להשבת מים נקיים לנהר וקידום תיירות בת קיימא.

הצלם, איתמר גרינברג החל את דרכו המקצועית לפני כעשרים שנה בצילום תת מימי. מאוחר יותר הרחיב את פעילותו לתחומי צילום נוספים, אדם וטבע, אתרים היסטוריים ועכשוויים, אדריכלות, ארכיאולוגיה, דתות, תרבויות ועוד.



# אקולנוע - במה חדשה של קולנוע סביבתי-חברתי

בעולם קיימים פסטיבלים סביבתיים-חברתיים לא מעטים. אקולנוע 2004 נועד לשים את הקולנוע על מפת התנועה הסביבתית בישראל, ולשים על מפת הקולנוע את הסביבה. את אקולנוע 2004 יזמו יחדיו מספר ארגונים סביבתיים בישראל: חיים וסביבה - ארגון הגג של ארגוני איכות הסביבה בישראל, מגמה ירוקה- סטודנטים למען איכות הסביבה, ידידי כדור הארץ-המזרח התיכון, החברה להגנת הטבע ועמותת צלול. בשיתוף פעולה מלא עם הסינמטק של תל-אביב החליטו הארגונים שהגיע הזמן להתחיל את המסורת של פסטיבל סרטי סביבה גם כאן. הבאנו לכם את הסרטים הטובים שהוצגו בקולנוע המסחרי ובפסטיבלים סביבתיים בעולם. בחרנו להציג את הסביבה בדרכי הבעה קולנועיות שונות: סרטים דוקומנטריים, עלילתיים וסרטי אנימציה, כדי שכל אחד ואחת יוכלו למצוא כאן את מקומם וליהנות.

הדרמה של יחסי האהבה והניצול שבין האדם לטבע זוכה כאן לייצוג קולנועי. בשנים האחרונות גוברת והולכת המודעות לקשר האמיץ בין בעיות ומפגעי סביבה לבין מצוקות חברתיות. ארגוני סביבה וחברה בארץ ובעולם כולו מזהים גם את הקשר הישיר בין הגורמים הכלכליים הפוגעים בטבע ובבריאות הציבור, לבין גורמי כוח ושלטון הפוגעים בזכויות חברתיות.

אנו נמצאים בעיצומה של תהליך גלובלי, שבו המידה בה מנוצלים משאבי כדור הארץ, בעיקר לצורכי רווח כספי עצום של מעטים, מאיימת על עצם קיומו וקיום החיים עליו. אקולנוע 2004 הוא ניסיון ראשון בישראל להציג דרך הקולנוע את השינויים החברתיים העמוקים המתחוללים בארץ ובעולם. הקולנוע הישראלי נמצא בתקופת פריחה, אך בעשייה הקולנועית העשירה בארץ עדיין נדיר לראות סרטים הנוגעים בבעיות ונושאים סביבתיים.

## קולנוע ומודעות סביבתית - חברתית

### דיון ביוזמת ביה"ס ללימודי הסביבה ע"ש פורטר באוניברסיטת ת"א

Initiated by the Porter School of Environmental Studies, the panel discussion entitled "Environmental and Social Awareness at the Cinema", is aimed at encouraging and promoting environmental cinema in Israel. The discussion is held in cooperation with the Departments of Cinema Studies and Media & Communication at Tel Aviv University. Opening greetings at the Film Festival are delivered, Minister of the Environment, Mr. Ron Huldai, Tel Aviv Mayor, and Dame Shirley Porter, Founding Donor of the Porter School of Environmental Studies at Tel Aviv University. The Porter School wishes to thank the leading environmental NGO's in Israel, chiefly Life & Environment, Green Course (Megama Yeruka), The Society for the Protection of Nature in Israel, Friends of the Earth Middle East and Tzalul for the production of this noteworthy event.

**דברי פתיחה:** ד"ר אריה נשר, מנהל מקצועי, ביה"ס ללימודי הסביבה ע"ש פורטר, אוניברסיטת תל אביב  
**יו"ר:** גב' מיכל בן דורי, מתאמת פרויקטים, ביה"ס ללימודי הסביבה ע"ש פורטר, אוניברסיטת תל אביב  
**משתתפים:** ד"ר נורית גוטמן, החוג לתקשורת, הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת תל אביב  
ד"ר ג'רם בורדון, החוג לתקשורת, הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת תל אביב  
מר ראובן הקר, החוג לקולנוע, הפקולטה לאומנויות, אוניברסיטת תל אביב וראש פורום היוצרים הדוקומנטריים גב' מירי אורמן ומר עמית מילר, יוצרים עצמאיים  
הדיון, פרי יוזמתו של ביה"ס ללימודי הסביבה ע"ש פורטר, נועד לעודד ולקדם עשייה קולנועית סביבתית - חברתית ביש"ר אל. הדיון נערך בשיתוף החוג לקולנוע, הפקולטה לאומנויות והחוג לתקשורת, הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל אביב. את פסטיבל סרטי הסביבה פותחים מר רון חולדאי, ראש עיריית תל אביב ודיים שירלי פורטר, מייסדת ביה"ס ללימודי הסביבה. ביה"ס מבקש להודות לארגוני הסביבה המובילים על הפקת האירוע וביניהם חיים וסביבה, מגמה ירוקה, החברה להגנת הטבע, ידידי כדור הארץ-מזרח תיכון ו צלול.

## קרוב אבל רחוק

בימוי: איילת ברגור (ישראל 2003)

40 שנה היו צריכים בני-ישראל ללכת במדבר עד שהגיעו לארץ המובטחת. אנשי קריית-גת לא צריכים ללכת ובטח לא צריכים לחכות 40 שנה. "הארץ המובטחת" של המאה ה-21 וכל מה שהיא מסמלת



הגיעה לעיר בשנת 1995, בדמות מפעל אינטל, ענק ההיי-טק העולמי. הסרט הוא על דור המדבר, תושבי קריית-גת. על אלה שמנסים להיכנס ולא מצליחים לעבור את החומה, על אלה שלא מנסים ועל אלה שכמעט הצליחו אך בסופו של דבר נשאר מאחור. הסרט מציג היטב כיצד נראית הגלובליזציה כשהיא מגיעה לישראל ומה השפעתה על קהילה קטנה, פגיעה וחסרת אלטרנטיבות. (50 דקות, עברית), לאחר הסרט תתקיים שיחה משותפת של הבמאית עם נציגי "חברה אחרת".

## קדימה Go Further

בימוי: רון מאן (קנדה 2003)

הסרט מלווה את וודי הארלסון ("רוצחים מלידה"), במסע למען איכות הסביבה לאורך החוף המערבי. על אוטובוס צבעוני (המונע בשמן קנאביס), עם לא מעט מלווים שעסוקים כמוהו בהתחברות אל הטבע, מוביל אותנו הארלסון למפגשים בקמפוסים, ביקורים בחוות חקלאיות ועימותים

עם מתנגדים. זוהי בפרס חביב הקהל בפסטיבל הסרטים הבין-לאומי של טורונטו. (80 דקות, אנגלית, תרגום לעברית)

## 14 הערות על הר זבל

### 14 Footnotes to a Garbage Mountain

בימוי: רם לוי (ישראל 2000)

מעקב אחר עבודתם של 20 אמנים, שהוזמנו לתת צורה ומשמעות להר הזבל באתר חירייה, וניסיון ללמוד משהו על הקשר בין האשפה לבין התרבות שבה אנו חיים. (60 דקות, עברית, תרגום לאנגלית)

## "נס בחירייה" - הר הזבל שהוליד פארק

**דין** - בואו לראות איך הופך הר הזבל של המדינה לפארק של לב המדינה? איך בעיה סביבתית מסוכנת הופכת לפרויקט סביבתי הכולל מיחזור, מודעות סביבתית וריאה ירוקה חשובה.

משתתפים בדיון: **ח"כ חמי דורון**, ראש שדולת הכנסת למען פארק איילון, **דורון ספיר**, סגן ראש עיריית ת"א-יפו ויו"ר איגוד ערים דן לתברואה, **מומו מהדב**, מנהל החברה להגנת הטבע בתל-אביב, **דני שטרנברג**, מנהל צוות ההקמה של פארק איילון  
הקרנת הסרט "**פרס גלובוס סביבה ירוק: פארק איילון**" (7 דקות. בימוי: איתן בן-נון).

## צמאון Thirst

בימוי: אלן סניטאו ודבורה קאופמן (קנדה 2003)

האם הזכות למים היא הזכות הבסיסית של כל בני האדם? או אולי זהו מוצר שניתן לסחור בו בשוק הבינלאומי? "צמאון" שצולם בהודו, בוליביה וארה"ב, מציג לפנינו קהילות אשר מתמודדות עם שאלות אלה, בעוד המים הופכים לאחד מאוצרות הטבע





תמוך: 14 הערות על הר זבל

אלוהים ועל האדם המחבל ביצירה זאת. סרט אמנותי הנותן ביטוי חדש לסיפור הבריאה, ויחסי אדם וטבע.

**"האיש שנטע עצים"** על פי ספרו של הצרפתי ז'אן ג'ינו. זוכה האוסקר בקטגוריית סרטי אנימציה קצרים. סרט מלא השראה מרגשת ואמונה באדם הפשוט ויכולתו להשפיע על גורל העולם.

קטע מהסרט **"הלוראקס"** על פי סיפורו של ד"ר סוס. סאטירה חריפה ושנונה על יזמי התעשייה, הממציאים צרכים מדומים להמונים האדישים, מקימים לשם כך תעשיות ענקיות, והורסים בדרך את העצים, האוויר והמים.

היקרים ביותר בתבל. הסרט מראה איך הניסיון של תאגידים להשתלט על המים בעולם, מניב הקמת תנועות אנטי-גלובליזציה חדשות. זוכה פרס הסרט הטוב ביותר בקטגוריית איכות הסביבה וצדק חברתי בפסטיבל 2004 Earthvision קליפורניה. (60 דקות, אנגלית, תרגום לעברית)



## התאגיד The Corporation

בימוי: מארק אכבר וג'וניפר אבוט  
(קנדה 2003)

זוהי סקירה מקיפה, עשירה ומרתקת של הישויות הכלכליות שמנהלות למעשה את חיינו. הסרט מציג שלל עדויות, מסמכים, ראשים מדברים ודוגמאות מן העבר וההווה, שחושפים בהדרגה את כוחה של "המפלצת שכל מעייניה בעשיית רווחים". זוכה פרס חביב הקהל בפסטיבל 2004 Sundance, פרס הסרט

## להציל את העולם - גירסת האנימציה

מקבץ סרטי אנימציה מהעולם שעניינם שימור הסביבה, היערות, המים והאדמה בעריכת **דודו שליטא**.

שני סרטים של היוצר הקנדי פרידריק באק – **"הכל או לא כלום"**. על העולם המושלם שברא



מתוך: היום שאחרי מחר

פריטי המזון בתפריט של הרשת הוא מוזהר שהוא עלול לגרום נזק בלתי הפיך לגופו. (96 דקות, אנגלית, תרגום לעברית)

הטוב ביותר בפסטיבל 2004 Ecocinema ברודס ופרסים נוספים. (165 דקות, אנגלית, ללא תרגום)

### פאוואקאטי Powaqqatsi

בימוי: גודפרי רג'ון (ארה"ב 1988)

חמישה חודשי תחקיר, שישה חודשי צילום ב-12 מדינות אסיה, צפון אפריקה ודרום אמריקה וחומר גלם המשתרע על פני 87 שעות. אלה העובדות

### היום שאחרי מחר The Day After Tomorrow

בימוי: רולנד אמריך (ארה"ב 2004)

ההתחממות העולמית מובילה ליצירת תנאי מזג אוויר קיצוניים ברחבי העולם. בתוך המהומה הזו נקרעת משפחה אמריקאית בין מוקדים שונים של הקטסטרופה. אבי המשפחה הוא מדען שמנסה להתריע על הסכנה בפני הקברניטים בווישינגטון. בנו, מוצא עצמו בניו יורק, שלאחר ונשטפה בגלים עצומים עומדת בפני עידן קרח חדש. אמו, רופאת ילדים מסורה, שגם בתנאים הקיצוניים הללו, לא תיטוש את מטופליה. (124 דקות, אנגלית, תרגום לעברית)



היבשות מאחורי פנורמה מסחררת זו, המהווה מעין סרט המשך של "הנבואה". זהו מסמך נדיר על תרבויות, על אנשים ועל התנסויותיהם הרוחניות ובה בעת חשיפה קולנועית של הסכנות המאיימות עליהם עקב הניצול המערבי. (99 דקות)

### לאכול בגדול Supersize Me

בימוי: מורגן ספורלוק (ארה"ב 2004)

אחרי שלמד כי שתי נערות עומדות לתבוע את מקדונלדס על השמנת יתר, החליט ספורלוק לבדוק על גופו את השפעת המזון שמוכרים רונלד-מקדולנד וחבריו. כשהוא נכנס לניסוי שלושה רופאים משבחים אותו על בריאותו, אך לאחר חודש עם כל



## "חיים וסביבה"

ארגון הגג של ארגוני איכות הסביבה



"חיים וסביבה" – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל, פועל לקידום מדיניות של פיתוח מקיים על בסיס של צדק סביבתי וחברתי, נגישות שווה למשאבי הסביבה וחלוקה שווה של נטל סביבתי, תוך הכרה באחריותנו כלפי הדורות הבאים. "חיים וסביבה" מהווה מסגרת תומכת לפעילותה של התנועה הסביבתית בישראל. בארגון הגג חברים קרוב ל-80 ארגונים מכל רחבי הארץ, הפועלים לקידום איכות הסביבה והחיים, בריאות הציבור ושינוי חברתי-סביבתי.

האינטרס הציבורי וקידום ערכים של צדק סביבתי וחברתי.

"חיים וסביבה" פועל להעצמת התנועה הסביבתית-חברתית להשגת מטרות אלה, מסייע לארגונים במאבקהם מול גופי ממשל, במתן שירותים מקצועיים, בהעלאת מודעות הציבור, ובקידום מאבקים ויוזמות משותפות.

[www.sviva.net](http://www.sviva.net)

אנו חיים במציאות של הזנחה מתמדת והרס הסביבה, חיסול שיטתי של הריאות הירוקות, זיהום המים והאוויר וגזל של משאבים ציבוריים יקרים כגון חופי הים והשטחים הפתוחים. התנועה הסביבתית-חברתית בישראל, קו המגן הראשון כנגד תופעות אלה, פועלת למען סביבה ראויה ובריאה, פיתוח מושכל ומקיים, שמירת

## "ידידי כדור הארץ" - המזרח התיכון

ארגון ידידי כדור הארץ המזרח התיכון הנו ארגון ישראלי-פלסטיני-ירדני העוסק בבעיות סביבה משותפות לעמים היושבים במזרח התיכון. ידידי כדור הארץ המזה"ת מקדם נושאים סביבתיים משותפים לישראל ירדן והרשות הפלסטינית, תוך עידוד יחסי שלום בין העמים.

הארגון חבר ב'ידידי כדור הארץ' הבינלאומי, הרשת הגדולה ביותר של ארגונים סביבתיים, בו חברים ארגונים מ-66 מדינות. משרדי 'ידידי כדור הארץ המזה"ת' פעילים בתל-אביב, עמאן ובית לחם. תחומי הפעילות העיקריים הם: מים, ים המלח, מפרץ אילת, הסכמי סחר והשקעות בינלאומיות והשפעתן על הסביבה במזרח התיכון.

[www.foeme.org](http://www.foeme.org)



## עמותת "צלול"



[www.zalul.org.il](http://www.zalul.org.il)

עמותת צלול שמה לה למטרה להגן על איכות הסביבה, ולהוות ראש חץ בפעילות להגנה על איכות הסביבה בעיקר בנושאים הקשורים לסביבה הימית בישראל – ימים ונחלים. צלול מובילה את המאבק להפסקת הזיהום במפרץ אילת ולשימורו כנכס ייחודי ותרבותי של מדינת ישראל. כמו כן פועלת העמותה להכרעת המאבק הסביבתי סביב נחל הקישון, בפעילות ציבורית בנושא זיהום נחל נעמן ומעורבות בפעילות סביבתית בעיר עכו. בעקבות פעילות אזרחית של תושבי גוש דן שיזמה צלול החל "איגוד ערים דן לביוב" – השפד"ן לפעול למציאת פתרונות אפקטיביים וידידותיים לסביבה להפסקת הזרמת הבוצה לים שנתיים מוקדם יותר משתוכנן. "צלול" פועלת להרחבת והעמקת המודעות הציבורית בישראל ובעולם, למצבו הקריטי של מפרץ אילת, ובחינוך לשמירה על ניקיון הים והנחלים.

## החברה להגנת הטבע

הוותיק והגדול בישראל ואחד הוותיקים בעולם. החברה היא עמותה ציבורית בלתי תלויה הפועלת לשמירה על הסביבה ועל ערכי הטבע, הנוף והמורשת של האדם בישראל. החברה להגנת הטבע משלבת פעילות קהילתית וחינוכית בערים וביישובי הפריפריה, פעילות מקצועית לשימור הסביבה והטבע ופעילות פנאי והעשרה בטבע ☞ במטרה לשמור על הטבע והסביבה ולאפשר לציבור ליהנות מהם.

בין ההישגים הסביבתיים אליהם הובילו החברה להגנת הטבע ושותפיה לדרך, לאחרונה: חקיקת חוק המגן על הים התיכון וחופיו, אישור תוכנית פארק איילון ☞ הריאה הירוקה של לב המדינה וקבלת החלטה סופית להוציא ממפרץ אילת כלובי דגים המזהמים אותו.

[Teva.org.il](http://Teva.org.il)



החברה להגנת הטבע באה אל הטבע, הסביבה והאדם מתוך היכרות, סקרנות ואהבה. מטרתה היא לקדם איכות חיים אמיתית לכל אדם, כזו המאפשרת לכל אחד ואחת מאתנו מרחב מחייה מלא ועשיר יותר ☞ בטבע, בארץ, בעיר ובקהילה. החברה להגנת הטבע היא הארגון הסביבתי

# מגמה ירוקה - סטודנטים למען הסביבה

המקומית וברמה הארצית. ברמת הקמפוס מתבצעת פעילות להעלאת מודעות הסטודנטים לסביבה, על ידי הפיכת הקמפוס לירוק, הרצאות ו"מים ירוקים". ברמה המקומית פועל כל תא של "מגמה ירוקה" בנושאים הסביבתיים הקרובים לאזור הקמפוס, בשיתוף עם הקהילה המקומית. ברמה הארצית עובדים התאים למען מטרות בקנה מידה ארצי, יחד עם ארגונים ירוקים אחרים.

ארגון מגמה ירוקה, נוסד בפברואר 1997 במטרה להעלות את רמת המודעות והפעילות, בקרב סטודנטים בפרט והקהילה בכלל, בתחומי איכות הסביבה על ידי אקטיביזם וחינוך. ב"מגמה ירוקה" אלפי סטודנטים מתנדבים הפועלים בתאים עצמאיים ללא זיהוי פוליטי, בשמונה עשר קמפוסים שונים בכל רחבי הארץ - מתל חי ועד הערבה. הפעילות מתבצעת בשלוש רמות; בקמפוס, ברמה



## מסיבת 7 שנים למגמה ירוקה

### בתכנית -

**11:00-12:00:** קבלת פנים בלובי הסינמטק. כיבוד ושתייה. תערוכת הפרויקטים הגדולים של מגמה ירוקה.  
**12:00-14:00:** סרט על פעילות מגמה ירוקה ברכות מפי נשיאי אוניברסיטאות וחברי כנסת. **הסרט "האיש שנטע עצים"**  
**14:00-15:00:** המשך ההתכנסות בלובי הסינמטק ופיזור.

נדמה ש"מגמה ירוקה" הייתה תמיד גוף משפיע ומוביל בתנועה הסביבתית, אך למעשה היא צעירה ורכה בשנים.. לאחר 7 שנים טובות אנחנו עוצרים לרגע אחד לחגיגה ואיסוף כוחות למאבקים הבאים, לגיוס והכשרת פעילים ולהשפעה אמיתית על השיח הציבורי סביבתי-חברתי בישראל.

[www.green.org.il](http://www.green.org.il)

## מבצע חד פעמי - "חבר מביא חבר"

כל מנוי שיצרף חבר כמנוי לסינמטק יקבל 2 כניסות במתנה לסינמטק 2!!! כדאי לכם...

סינמטק תל אביב מחלקת המנויים 03-6060826

